ថ្ងៃមួយ, នៅពេលដែលគាត់កំពុងតែដើរកំសាន្ត, គាត់បានឃើញស្រីៗ ច្រើនគ្នាដែលត្រូវគេព្យួរកនៅមែកអូលីវ។ ឱយ៉ូសែនបានលាន់មាត់ថា ៖ « ឱ! ព្រះជាម្ចាស់ធ្វើម្តេចទៅហ្ន៎ ឲ្យដើមឈើទាំងឡាយបានចេញផ្លែចេញផ្កាមករបៀបនេះ »។

បុរសម្នាក់បានមកជួបគាត់ហើយសួរគាត់ថា តើនៅក្នុងអាយុប៉ុន្មាន ដែលគេគួរតែរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

-កាលណាគេនៅក្មេង, ឱយ៉ូសែនឆ្លើយ, គឺវាមិនទាន់ដល់ពេលវេលាទេ ក៏ប៉ុន្តែដល់ពេលណាចាស់ គឺវាហួសពេលទៅហើយ ។

គេបានសួរគាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាមាសមានព៌ណស្លាំងស្លេកអីចឹង ?

– ពីព្រោះមានពួកអ្នកច្រណែនវាច្រើនគ្នាពេក, ឱយ៉ូសែនឆ្លើយតប ។

ថ្ងៃមួយ, គេបានតឿនគាត់ឲ្យរត់ដេញតាមចាប់នាយម៉ាណែស, ឈ្នួលបម្រើម្នាក់ដែលបានរត់ចេញពីគាត់ទៅ...

– វាជាការអាក្រក់មើលណាស់, ឱយ៉ូសែនពោល, ដែលម៉ាណែសអាចរស់បានដោយឥតមានឱយ៉ូសែន, ចំណែកឯឱយ៉ូសែនវិញមិនអាចរស់បានដោយសារគ្មានម៉ាណែស ។

មានស្តេចត្រាញ់ម្នាក់បានមកសួរគាត់ នៅក្នុងសម័យថ្ងៃមួយថា តើនៅទីកន្លែងណាទៅ ដែលគេអាចសាងសង់រូបចម្លាក់បានដ៏ល្អប្រសើរ ?

– គឺទីកន្លែងដែលគេបានសាងសង់រូបរបស់អារម៉ូឌីយុស និងអារីសតូជីតុង, ពីព្រោះអ្នកទាំងពីរនាក់នេះជាសត្រូវដ៏ធំរបស់ជនដែលកាន់អំណាចផ្តាច់ការ ។

ថ្ងៃមួយប្លាតុងបានពន្យល់បកស្រាយអំពីគំនិតថ្មីៗរបស់គាត់ ហើយបាននិយាយពន្យល់ជាពិសេសអំពីរូបរាងទ្រង់ទ្រាយនៃតុមួយនិងកែវមួយ។ «អញអាចមើលឃើញ អំពីតុមួយនិងកែវមួយ, ឱយ៉ូសែនពោលទៅកាន់ប្លាតុង, ក៏ប៉ុន្តែអញមិនអាចដឹងបានថា អ្វីជារូបរាងនៃតុ ហើយនិងអ្វីទៅជារូបរាងនៃកែវនោះបានឡើយ ។

– ការនេះវាពិតដូចឯងថាមែន ប្លាតុងឆ្លើយតប, ពីព្រោះដើម្បីមើលឃើញតុនិងកែវគេអាចប្រើតែប្រស្រីភ្នែកវាគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែដើម្បីដឹងនិងបានស្គាល់រូបរាងនៃតុនិងកែវគេត្រូវតែមានបញ្ញា ។

មានពេលមួយ គេសួរដល់ឪយ៉ូសែនថា តើគាត់យល់យ៉ាងណាដែរអំពីស្វូក្រាត។ គាត់បានឆ្លើយតបវិញថាជននោះជាមនុស្សឆ្កួត ។

ថ្ងៃមួយ, គាត់បានឃើញយុវជនម្នាក់មុខក្រហមដោយសេចក្ដីអៀនខ្មាស់ ៖

– ចូរឯងខំប្រឹងឲ្យមានសេចក្ដីក្លាហានឡើងកូនប្រុស, ឪយ៉ូសែនពោលទៅកាន់ក្មេងម្នាក់នេះ, នេះហើយដែលគេហៅថាព៌ណសំបុរនៃសេចក្ដីសុច្ចរិត ។

ស្នាក្ដីនៃតុលាការពីរនាក់ដែលមានកើតជម្លោះទាស់ទែងគ្នាបានជ្រើសរើសយកឪយ៉ូសែនធ្វើជាអាជ្ញាកណ្ដាលនៃវិវាទរបស់ពួកខ្លួន ។ ឪយ៉ូសែនបានកាត់សេចក្ដីដាក់ទោសទណ្ឌកម្មអ្នកទាំងពីរដូចគ្នា... ជនទី-១ ពីព្រោះបានលួចទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេដូចពាក្យចោទពិតមែន, ជនទី-២ ពីព្រោះតែបានប្ដឹងប្ដល់ដោយចិត្តឥតថ្លាឈ្លានីស ពីព្រោះខ្លួនឯងវិញគ្មានបានបាត់បង់អ្វីសោះទេ ហើយក៏គ្មានទ្រព្យសម្បត្តិឯណាប្រចាំខ្លួនក្រៅតែពីការបានមកដោយលួចទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ អ្នកដទៃតែប៉ុណ្ណោះឯង ។

គេបានសួរគាត់ក្នុងសម័យថ្ងៃមួយថា ហេតុអ្វីបានជាអ្នកផងចូលចិត្តដាក់ទានទៅឲ្យជនខ្វាក់ភ្នែកម្ខាងឬទៅជនកំបុតជើងម្ខាង ជាជាងដាក់ទានទៅឲ្យពួកទស្សនវិទូវិញ ?

– ពីព្រោះ, ឪយ៉ូសែនពោលតប, មនុស្សយើងរង់ចាំថានឹងក្លាយខ្លួនទៅជាជនខ្វាក់ និងជាជនកំបាក់កំបែក ជាជាងក្លាយទៅជាទស្សនវិទូ ។

មនុស្សម្នាក់បានសួរគាត់ថា តើគាត់មានឈ្នួលប្រុស ឈ្នួលស្រីសម្រាប់ប្រើនឹងគេទេ ?

– ឥតមានទេ, គាត់ពោលតប ។

– ចុះទៅថ្ងៃមុខបាននរណាកប់ខ្មោចរបស់លោកទៅ ?

– គឺនរណាដែលត្រូវការយកផ្ទះខ្ញុំ !។

បុរសម្នាក់បានស្ដីបន្ទោសឲ្យគាត់ថា កាលពីដើមគាត់បានលួចធ្វើប្រាក់ក្លែងក្លាយ ។

– ជាការពិត, ឪយ៉ូសែនឆ្លើយតប, វាមានពេលវេលាមួយដែលកាលនោះឯងមានលក្ខណៈដូចជារូបអញនៅក្នុងពេលឥឡូវនេះអីចឹង ។ ក៏ប៉ុន្តែតាំងពីថ្ងៃនេះ

តទៅរហូតទល់នឹងពេលឯងស្លាប់ ឯងគ្មានសង្ឃឹមថានឹងមានលក្ខណៈដូចរូបអញក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ ។

ថ្ងៃមួយគាត់បានដើរចូលចូលទៅក្នុងសាលាដឹកនាំដោយលោកគ្រូម្នាក់ដែលមានកូនសិស្សតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ តែមានរូបចម្លាក់តុក្កតានិងរូបព្រះជាច្រើនអង្គ។ « ឯងនៅទីនេះ មានសាវ័កច្រើនណាស់, ឱយ៉ូសែនពោល, ប៉ុន្តែក៏ត្រូវរាប់រូបព្រះផងទើបបាន» ។

គេបានសួរគាត់ថាតើគាត់មកពីស្រុកណាដែរ ។ គាត់បានឆ្លើយថាគាត់ជាប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់នៃពិភពលោក, ដោយគាត់ចង់បង្ហាញថាពួកអ្នកប្រាជ្ញមិនត្រូវជាប់ចិត្តនឹងប្រទេសណាមួយជាពិសេសនោះឡើយ ។

ថ្ងៃមួយ គាត់ឃើញមនុស្សម្នាក់ស៊ីចាយសប្បាយហ៊ឺហាដើរមក... គាត់ក៏សុំទានប្រាក់មួយមីនពីជននោះ ។ បុរសដែលចាយលុយខ្ជះខ្ជាយក៏សួរគាត់ថា ៖

ថ្ងៃមួយ គាត់ឃើញមនុស្សម្នាក់ស៊ីចាយសប្បាយហ៊ឺហាដើរមក... គាត់ក៏សុំទានប្រាក់មួយមីនពីជននោះ ។ បុរសដែលចាយលុយខ្ជះខ្ជាយក៏សួរគាត់ថា ៖

– ហេតុអ្វី បានជាឯងសុំអ្នកឯទៀតតែមួយអូបូល (មួយកាក់) ...ក៏ប៉ុន្តែចំពោះអញវិញឯងសុំរហូតដល់មួយមីន (មួយម៉ឺនអូបូល) ។

– គឺពីព្រោះអ្នកឯទៀត, ឱយ៉ូសែនពោល, នៅមានសមត្ថភាពចែកអំណោយមកអញទៅថ្ងៃក្រោយទៀត ...ក៏ប៉ុន្តែចំពោះឯងវិញអញមានជំនឿថាឯងនឹងគ្មានលទ្ធភាពធ្វើដូច្នេះឡើយ ។

គេបានសួរគាត់ថាតើសេចក្តីស្លាប់ជាការមួយដ៏អាក្រក់សាមាន្យពិតមែនឬទេ ? «តើម្តេចយើងអាចដឹងបាន, ឱយ៉ូសែនពោលតប, ដោយហេតុថាពេលសេចក្តីស្លាប់មកដល់ យើងមិនទាំងដឹងខ្លួនផងសោះ» ។

ថ្ងៃមួយឱយ៉ូសែនឃើញជនខ្វះការប៉ិនប្រសប់ម្នាក់លើកអាវុធឡើងតម្រង់បាញ់ ។ ឱ-យ៉ូសែនក៏ប្រញាប់ទៅឈរនៅកន្លែងដែលជននោះតម្រង់សំដៅ ។ គេសួរគាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាគាត់មានអាកប្បកិរិយាដូច្នេះ ? – គឺពីព្រោះ, គាត់ពោលតប, កុំឲ្យជននេះមានលទ្ធភាពបាញ់ខ្ញុំត្រូវ ។

នៅពេលដែលជនខ្លះនិយាយប្រាប់ឱយ៉ូសែនថា, មានមនុស្ស ច្រើនគ្នាណាស់ដែលសើចចំអកដាក់គាត់ ។

– មិនជាការអ្វីទេ,ឱយ៉ូសែនពោល, ឧបមាថាវាអីចឹងទៅចុះ! ។ ហើយចំពោះអ្នកទាំងនោះក៏សត្វលាវាសើចចំអកដាក់ដូចគ្នា, កាលណាសត្វនេះវាបើកមាត់សំញេញបញ្ចេញធ្មេញមានទំនងដូចជាចង់សើច។
– ក៏ប៉ុន្តែមាននរណាទៅរវល់ឈឺក្បាលនឹងពួកសត្វលានោះ, ពួកគេនិយាយទៅកាន់ឱយ៉ូសែនវិញ ។
– ចំណែកខ្ញុំ, ឱយ៉ូសែនពោលតប, ក៏គ្មានរវល់ឈឺក្បាលនឹងពួកម្ចាលអស់ទាំងនោះដែរ ។

គេបានសួរគាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាអ្នកផងទុកគាត់ជាសត្វឆ្កែ ?
– ពីព្រោះ, គាត់ពោល, ខ្ញុំយកចិត្តពួកអ្នកណាដែលផ្តល់របស់របរមកឲ្យខ្ញុំ, ហើយខ្ញុំស្រែកព្រូសចំពោះនរណាដែលមិនឲ្យអ្វីខ្ញុំសោះ, ព្រមទាំងខ្ញុំដេញខាំពួកជនកំណាច ។

នៅពេលមួយទៀត, គេបានសួរគាត់ថាតើគាត់ឋិតនៅក្នុងប្រភេទជាសត្វឆ្កែបែបណាមួយដែរ ?
– កាលណាខ្ញុំឃ្លាន, គាត់ពោល, ខ្ញុំមានធម៌ជាតិជាសត្វឆ្កែឡេវ្រីយេ (ឆ្កែស្គមខ្ពស់ៗដែលគេប្រើឲ្យដេញសត្វម្រឹគ), ខ្ញុំយកចិត្តយកថ្លើមអ្នកផងដែលនៅជុំវិញខ្លួនខ្ញុំ, ក៏ប៉ុន្តែនៅពេលណាដែលខ្ញុំបានហូបឆ្អែតហើយ, ខ្ញុំមានធម៌ជាតិជាសត្វឆ្កែដូក (ឆ្កែមានមាឌមាំក្រអាញ, មាត់ធំៗ), ខ្ញុំពឹតតែពីប្រទះខាំទាំងអស់ចំពោះពួកណាដែលខ្ញុំបានជួប ។

នៅសម័យថ្ងៃមួយ គាត់បានឃើញវាគ្មិនអាណាក់ស៊ីម៉ែន, ដែលមានដុះក្បាលពោះយ៉ាងសម្បើម ។
– ចូរឯងប្រគល់ឲ្យក្បាលពោះរបស់ឯងមកអញខ្លះៗមក, គាត់ពោល, ធ្វើដូច្នេះទៅ ឯងនឹងបណ្តាលឲ្យរូបអញបានសប្បាយចិត្តនោះម្យ៉ាង, ហើយម្យ៉ាងទៀត ឯងនឹងបានទម្លាក់ចោលនូវរបស់ឥតប្រយោជន៍ខ្លះនោះផងដែរ ។

នៅពេលដែលគេស្តីបន្ទោសឲ្យគាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាគាត់ចូលចិត្តបរិភោគនៅកណ្តាលផ្លូវឬនៅកណ្តាលផ្សារទៅវិញ ។
– ពីព្រោះខ្ញុំចាប់ផ្តើមឃ្លាននៅទីនោះ, គាត់ពោល, ហើយទោះនៅទីណាក៏ដោយឲ្យតែឃ្លាន ខ្ញុំហូបតែទាំងអស់ ។

នៅពេលដែលគាត់ធ្វើដំណើរត្រឡប់ពីទីក្រុងឡាសេដេម៉ូន ទៅទីក្រុងអាត្ហែន, មានគេសួរគាត់ថា តើគាត់មកពីណាដែរ ?

– ខ្ញុំបានដើរមកពីស្រុករបស់ពួកប្រុសៗ, គាត់ពោល, ហើយកំពុងតែវិលត្រឡប់ទៅរកស្រុករបស់ស្រីៗវិញ ។

❑

គាត់បានប្រៀបធៀបស្រីស្អំនិងស្រីកំសាន្តចិត្តដ៏ល្អៗ ទៅនឹងស្រាក្រហមដ៏ឆ្ងាញ់ពិសារក៏ប៉ុន្តែពោរពេញដោយជាតិពុល ។ គាត់តែងហៅស្រីទាំងនេះថាជារាជនីរបស់ស្តេច, ឬជាមហាក្សត្រិយានីរបស់មហាក្សត្រ, ពីព្រោះនាងតែងជំរិតយកបានពីស្តេចនូវរបស់គ្រប់បែបយ៉ាងដែលនាងត្រូវការ ។

មនុស្សម្នាក់បានសើចសរសើរយ៉ាងខ្លាំងអំពីរបស់ជង្វាយយ៉ាងច្រើន ដែលគេបានប្រទះនៅក្នុងវិហារសាម៉ូត្រាស ។

– ប្រហែលជាមានច្រើនជាងនេះទៅទៀត, ឌីយ៉ូសែនពោល, ប្រសិនបើពួកអ្នកស្លាប់បានដាក់ជំនូនដល់ព្រះជំនួសពួកដែលបាននៅរស់រួចជីវិត ។

ថ្ងៃមួយ, នៅពេលដែលគាត់កំពុងតែបរិភោគនៅកណ្តាលថ្នល់ ស្រាប់តែមានមនុស្សមួយចំនួនមកអង្គុយជុំវិញរូបគាត់, មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះបានហៅគាត់ថាឆ្កែ ។

– គឺអ្នកទាំងអស់គ្នានេះហើយដែលជាសត្វឆ្កែ, គាត់ពោលទៅកាន់អ្នក ទាំងនេះ, ពីព្រោះពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកអង្គុយសម្លឹងមើលមនុស្សម្នាក់កំពុងស៊ីបាយ ។

ថ្ងៃមួយនៅពេលដែលគាត់កំពុងដើរលេងកំសាន្ត គាត់បានសង្កេតឃើញកូនរបស់ស្រីស្អំម្នាក់យកដុំគ្រួសចោលទៅលើកងទ័ពថ្មើរជើងមួយក្រុម ។

–នែហ៍កូនប្រុស, ឌីយ៉ូសែននិយាយទៅកាន់ក្មេងម្នាក់នេះ ឯងប្រយ័ត្នចោលចំទៅលើឪពុករបស់ឯង ។

មានកីឡាករដ៏កំសោយម្នាក់ ដែលខ្វះសម័ត្ថភាពក្នុងមុខវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនក៏បានសម្រេចចិត្តធ្វើពេទ្យហ្មវិញម្តង ។ ថ្ងៃមួយ, ឌីយ៉ូសែនបានជួបប្រទះជននេះហើយពោលថា ៖ « ក្នុងពេលឥឡូវនេះ ឯងមានមធ្យោបាយមួយដ៏ល្អប្រសើរដើម្បីសងសឹកនឹងពួកជនណាដែលធ្លាប់ឈ្នះលើរូបឯងកាលពីដើម ។

មានពេលមួយ, បុរសម្នាក់បានទារយកអាវម៉ង់តូដែលឌីយ៉ូសែនកំពុងតែពាក់ជាប់នឹងខ្លួន ។

– ប្រសិនបើជាឯងបានឲ្យរបស់នេះមកអញ, ឌីយ៉ូសែនពោល, របស់នេះក៏ជារបស់អញទៅហើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើជាឯងគ្រាន់តែបានឲ្យអញខ្ចីវិញ អញកំពុងតែប្រើប្រាស់របស់នេះ... ចាំអញលែងត្រូវការសឹមឯងមយកទៅវិញចុះ ។

នៅពេលដែលគេស្តីបន្ទោសឲ្យគាត់ថា គាត់ធ្លាប់បានផឹកស្រានៅក្នុងតូបរង្គសាលគាត់បានឆ្លើយតបវិញថា ៖ « ខ្ញុំក៏ធ្លាប់បានកោរពុកមាត់ នៅកន្លែងកាត់សក់ដូចគ្នាអីចឹងដែរ » ។

ថ្ងៃមួយ គាត់បានឮគេសរសើរជនម្នាក់ដែលបានដាក់ទានឲ្យគាត់ ៖

– គេត្រូវសរសើរខ្ញុំទៅវិញទេ, ឌីយ៉ូសែនពោល, ដែលជាអ្នកបានផ្តល់កិត្តិយសចំពោះជនណាដែលបានដាក់ទានឲ្យខ្ញុំ ។

នៅពេលដែលគេសួរគាត់ថា តើគាត់បានចំណេញអ្វីខ្លះទៅអំពីទស្សនវិជ្ជារបស់គាត់ ?

– បើសិនវិជ្ជានេះ, ឌីយ៉ូសែនពោល, គ្រាន់តែបានរៀបចំខ្លួនខ្ញុំឲ្យចេះទប់ទល់នឹងការឈឺចាប់វេទនាដែលប្រហែលជាមិនអាចធ្លាក់មកលើរូបខ្ញុំរហូតក្នុងមួយជីវិតនេះ, ក៏ខ្ញុំសប្បាយចិត្តគ្រប់គ្រាន់ពេកណាស់ទៅហើយ ។

នៅពេលដែលអ្នកស្រុកនៃទីក្រុងអាត្មែនបានលើកដម្កើងស្តេចអាឡេចសង់ជាព្រះបាគុស (ក.ក.ន. ៖ **Bacchus** បាគូ–បាគង ព្រះឥស្សូរនៃជនជាតិក្រិក) ... គាត់បានពោលក្នុងគោលបំណងចំអកឲ្យអ្នកទាំងនេះថា ៖

– ហេ! ម្តេចក៏គេមិនដំកើងខ្ញុំឲ្យទៅជាព្រះសេរ៉ាពីសនឹងគេផង ? (**Sérapis**)

គេបានស្តីបន្ទោសដល់គាត់ថា គាត់បានរស់នៅក្នុងទីកន្លែងក្រខ្វក់ ៖

– ព្រះអាទិត្យ, គាត់ពោល, តែងជ្រៀតជ្រែកទៅដល់ទីកន្លែងស្មោកគ្រោកជាងនេះឆ្ងាយណាស់, ហើយម្តេចក៏គេមិនឃើញពន្លឺថ្ងៃខូចគុណភាពអ្វីផងទៅ ?

បុរសម្នាក់ដែលស្មានថាខ្លួនមានប្រាជ្ញាបានពោលទៅកាន់គាត់ដូច្នេះថា ៖

– ឯងដែលឥតចេះដឹងអ្វីសោះម្តេចក៏ហ៊ានតាំងខ្លួនធ្វើជាទស្សនវិទូផង ?

– បើអញធ្វើមិនបានអ្វី, គាត់ពោលតបវិញ,... ក្រៅតែពីការយកតម្រាប់តាមពួក

ពួកទស្សនវិទូនោះ...តែប៉ុណ្ណោះក៏វាគ្រប់គ្រាន់ណាស់ទៅហើយដើម្បីតាំងខ្លួនអញជាទស្សនវិទូរ ។

ថ្ងៃមួយ គេបានយកក្មេងម្នាក់មកបង្ហាញគាត់ ដើម្បីណែនាំវាឲ្យធ្វើជាសាវ័ករបស់គាត់ ។ គេបានលើកសរសើរអំពីគុណសម្បត្តិរបស់យុវជនម្នាក់នេះជាអតិបរិមាថាវាជាមនុស្សឆ្លាតមានបញ្ញា, មានទំនៀមទម្លាប់ល្អ, ជាក្មេងត្រឹមត្រូវហើយចេះដឹងគ្រប់មុខគ្រប់យ៉ាង ។ ឌីយ៉ូសែនអង្គុយស្ដាប់យ៉ាងស្ងៀមស្ងាត់ ។

– បើវាពូកែម្លឹងៗ, គាត់ពោល, តើវាមានត្រូវការអ្វីពីខ្ញុំ, ពួកអ្នកឯងនាំវាមកជួបខ្ញុំធ្វើអ្វី ?

នៅពេលដែលគាត់ដើរចូលក្នុងរោងល្ខោនមួយ ចំពេលដែលទស្សនិកជនទាំងឡាយកំពុងតែដើរចេញ, គេបានសួរគាត់ថាហេតុអ្វីបានជាគាត់មានអាកប្បកិរិយាបែបនេះ ? គាត់បានពោលថា គឺជារឿងទម្លាប់មួយដែលគាត់បានសម្រេចធ្វើពេញមួយជីវិតរបស់គាត់ទៅហើយ ។

❑

ស្ដេចផ្ដាច់ការ ដឺនីស-ឡឺទៀរ៉ង់, បន្ទាប់ពីត្រូវបានគេដេញចេញពីអាណាចក្ររបស់ខ្លួននៅស៊ីរ៉ាគុស, ក៏បានដកថយមករស់នៅក្នុងស្រុកកូរាំង, ដែលនៅទីនោះសភាពក្រីក្រលំបាកបានជំរុញឲ្យគាត់នេះបំពេញមុខរបរជាគ្រូបង្រៀនដល់ពួកយុវជនដើម្បីកុំឲ្យដាច់ពោះស្លាប់ ។ ថ្ងៃមួយ, ឌីយ៉ូសែនបានដើរចូលទៅក្នុងសាលារបស់ដឺនីស...ស្រាប់តែគាត់បាន ឮកូនក្មេងស្រែកយំ ។ ដឺនីសនឹកស្មានថាឌីយ៉ូសែនមកលួងលោមអំពីសេចក្ដីទុក្ខសោករបស់ខ្លួន ៖

– ឌីយ៉ូសែន, អតិតស្ដេចថ្លែងវាចា, យើងអរគុណឯងណាស់ ៖ អនិច្ចា ! ចូរឯងមើលចុះ... នេះបានគេហៅថាឃ្លោកលិចអំបែងអណ្ដែត ...

– ឱជនកំសត់, ឌីយ៉ូសែនពោលតប ...អញមានការភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំងណាស់ដោយឃើញឯងនៅរស់នៅឡើយ... ឯងដែលបានធ្លាប់ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញយ៉ាងខ្លាំងដល់ប្រជារាស្ត្ររបស់ឯងនៅស៊ីរ៉ាគុស...។ ហើយអញសង្កេតឃើញថាឯង ឥឡូវនេះវិញ មិនមែនជាគ្រូដ៏គាប់ប្រសើរ ដូចតែកាលឯងធ្វើស្ដេចក៏មិនមែនជាស្ដេចដ៏ល្អប្រសើរ ។

ថ្ងៃមួយគាត់បានឃើញមនុស្សជាច្រើនធ្វើពលិកម្មថ្វាយព្រះនិងទេព្ដា ដើម្បីសុំ

កូនប្រុសមួយ ។

– ពួកអ្នកឯងចង់បានកូនប្រុស, គាត់ពោលទៅកាន់អ្នកទាំងនេះ, ជាជាងចង់បានក្លាយទៅជាមនុស្សសុច្ចរិត ? ។

នៅពេលដែលគាត់សង្កេតឃើញយុវជនម្នាក់និយាយស្តីដោយទុច្ចរិត គាត់ក៏បានពោលទៅកាន់ក្មេងម្នាក់នេះថា ៖

– ឯងគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស់ទេឬ ដែលខំប្រឹងដកដាវសំណាចេញពីស្រោមធ្វើអំពីភ្លុក ?

គាត់បានពោលអំពីមនុស្សដែលតែងនិយាយល្អពីគុណធម៌ តែមិនដែលធ្វើតាមពាក្យសំដីដែលគេបានបង្ហាត់បង្រៀនអ្នកដទៃនោះ ថាមិនសូវខុសគ្នាប៉ុន្មានពីគ្រឿងភ្លេងដែលបញ្ចេញបានត្រឹមតែសម្លេងពិរោះ ក៏ប៉ុន្តែពុំមាននមនោសញ្ចេតនាសោះឡើយ ។

បុរសម្នាក់បានពោលប្រាប់គាត់ក្នុងសម័យថ្ងៃមួយថា រូបគេមិនមាននិស្ស័យជាមួយនឹងទស្សនវិជ្ជាទាល់តែសោះ ។

បើដូច្នេះ តើឯងរស់ធ្វើអ្វីដែរ, ឌីយ៉ូសែននិយាយតទៅកាន់បុគ្គលនេះវិញ, បើឯងគ្មានសង្ឃឹមទាល់តែសោះថានឹងរស់បានសុខស្រួលនៅថ្ងៃណាមួយ ។

ក្នុងកាលៈទេសៈមួយទៀត, គាត់បានឃើញយុវជនម្នាក់ប្រព្រឹត្តអំពើមួយ មិនសុច្ចរិត។

– ឯងមិនមានការអៀនខ្មាស់ទេឬ ? គាត់ស្តីបន្ទោសឲ្យវា, បានជាធ្វើឲ្យខូចប្រឡាក់ប្រឡូសអស់រលីងនូវគុណសម្បត្តិទាំងប៉ុន្មានដែលធម្មជាតិបានផ្តល់ឲ្យឯង ។

គាត់តែងពោលថា មនុស្សយើងគ្រប់ៗគ្នាតែងតែរស់នៅក្នុងទាសភាព ៖ ពួកខ្ញុំបម្រើគេដើម្បីគោរពចៅហ្វាយនាយរបស់ខ្លួន, ចំណែកពួកចៅហ្វាយរបស់គេដើម្បីគោរពចំណង់តណ្ហារបស់ខ្លួន ។ អ្វីៗទាំងអស់មានលក្ខណៈសំខាន់យោងទៅតាមទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី ។ មនុស្សដែលធ្លាប់រស់នៅក្នុងឋានសួគ៌នៃសេចក្តីស្រណុកសំបូរសប្បាយ ច្បាស់ជាដកថយខ្លួនចេញវិញមិនរួចឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញការមាក់ងាយចំពោះជីវិតសុខស្រួលជាសុភមង្គលពិតប្រាកដរបស់ ពួកមនុស្សដែលធ្លាប់រស់នៅដោយរបៀបផ្សេង ។

នៅក្នុងអាកប្បកិរិយាចំអកពេបជ្រាយរបស់គាត់ ដែលមិនរវីរវល់នឹងនរណាសើចឃំ ...គាត់បានយល់ថាសេចក្តីអៀនខ្មាស់ជាលក្ខណៈទន់ខ្សោយមួយ ។ គាត់មិនដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាស់ នៅចំពោះមុខអ្នកផង ក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើអ្វីៗមិនសមរម្យដែលបញ្ច្រាស់ទិសសង្គមទាំស្រុង ។ ប្រសិនបើការបរិភោគជាអំពើមួយល្អនោះ ហេតុអ្វីបានជាគេប្រព្រឹត្តអំពើនេះនៅកណ្តាលផ្សារមិនបាន, ចាំបាច់តែធ្វើនៅក្នុងបន្ទប់ ?

គេបានសួរគាត់ថា តើនៅកន្លែងណាដែលគេត្រូវយកខ្មោចគាត់ទៅកប់ នៅពេលដែលគាត់ចូលមរណភាពទៅ ? នៅកណ្តាលវាលស្រែ គាត់ឆ្លើយតប..

– យ៉ាងម៉េចអីចេះ ? មនុស្សម្នាក់ចងផ្តុញផ្តាល់ឲ្យគាត់, តើលោកមិនខ្លាចត្មាតចោះ ឬក៏ក្លាយទៅជាចំណីរបស់សត្វព្រៃទេឬ ?

– ខ្ញុំនឹងដាក់ដំបងមួយនៅក្បែរខ្លួនខ្ញុំ, ឱយ៉ូសែនពោលតប, ដើម្បីនឹងអាចដេញវានៅពេលដែលវាមកក្បែររូបខ្ញុំ !

– ប៉ុន្តែនៅពេលនោះ , លោកឥតដឹងខ្លួនអ្វីផង (គេចចេសួរគាត់)

– បើខ្ញុំមិនដឹងខ្លួនផង ចង់នរណាស៊ីរូបខ្ញុំក៏ស៊ីទៅ ...ចង់ចោះយ៉ាងម៉េចបានក៏ចោះទៅ, គាត់ពោល ។

❑

មតិនៃមនុស្សភាគខ្លះបានអះអាងថា នៅពេលដែលគាត់បានចូលក្នុងអាយុ៩០ឆ្នាំ គាត់បានបរិភោគជើងគោឆៅមួយដុំ ដែលបណ្តាលឲ្យគាត់ចុកពោះរហូតដល់ស្លាប់ ។ ប៉ុន្តែក្រុមមនុស្សខ្លះទៀតបាននិយាយថានៅពេលដែលគាត់បានចូលដល់វ័យចាស់ជរាវេទនារពេក គាត់បានអត់ដង្ហើមឲ្យស្លាប់ខ្លួនឯង ។ នៅពេលព្រឹកស្អែកឡើង ពួកមិត្តភ័ក្តិរបស់គាត់បានមកលេងគាត់ ÷ គេបានឃើញគាត់គ្រលំគ្រវៀននៅក្នុងអាវម៉ង់តូរបស់គាត់ ÷ ពួកគេក៏នាំគ្នាលារូបគាត់ចេញឡើងពីព្រោះគេមិនជឿថាគាត់ដេកលក់ទេ ... ដោយព្រោះគាត់មានទម្លាប់ភ្ញាក់ដឹងខ្លួនជានិច្ចជាកាល ។ នៅពេលនោះទើបបានគេដឹងថាគាត់ស្លាប់រួចទៅហើយ ។ ក្នុងកាលទេសៈនោះ មានមនុស្សជាច្រើនដែលឈ្លោះប្រកែកគ្នាឈ្ងូឆរ ដើម្បីណើ្តមយករូបគាត់ទៅកប់ ។ ពួកគេទាំង អស់ហៀបតែនឹងប្រើដៃជើងប្រកាប់ប្រចាក់គ្នាទៅហើយ ទទួលនៅពេលនោះពួកក្រុមចៅក្រមនិងពួកចាស់ទុំនៅកូរុំាំងត្រាបានមកសម្រុះសម្រួលមហាជនកុំឲ្យឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។ សពឱយ៉ូសែនបានទទួលពីធិរឈាបនកិច្ចដ៏អធឹកអធម... គេបានយកគាត់ទៅកប់នៅមាត់ទ្វារនៃក្បាលកោះ ។

នៅក្បែរផ្នូររបស់គាត់គេបានលើកសសរកន្លោងមួយ ដែលគេបានដាក់រូបឆ្លាក់មួយធ្វើពីថ្មើមថ្មនៃប៉ារ៉ូស ។ មរណភាពរបស់ទស្សនវិទូម្នាក់នេះបានមកដល់តំណាលគ្នានឹងសេចក្តីស្លាប់របស់មហាស្តេចអាឡេចសង់នៅទីក្រុងបាប៊ីឡូនផងដែរ, នៅក្នុងអូឡាំព្យ៉ាដទី១១៤ ។ ឌីយ៉ូសែនបានទទួលកិត្តិយសសន្ធឹកសន្ធាប់ លើកដំកើងដោយសារសមទ្ធិរូបសំណាកដែលពួកសាមញ្ញជនជាច្រើនផ្សេងៗគ្នាបានសាងសង់ឡើងដើម្បីរំឭករូបគាត់ ព្រមទាំងមានសិលាចារឹកថ្លែងសរសើរអំពីគុណសម្បត្តិរបស់គាត់មកជាមួយគ្នាថែមទៀតផង ។

❑ ❑

❑